

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. An utraque species plus gratiæ conferat quàm una.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

faciant
unum Sa-
cramentum,
per primam
particulam
sumptam
conferatur
gratia.

Etiam conferri in manducatione primæ particulae vel hostiæ, cum ibi sumatur totus Christus, & Sacramentum sit perfectum, tantæque vis sit producendi gratiam in unâ hostiâ ac in mille, nisi augetur dispositio. Secus contingit in extremâ-unctione, ubi nisi absolutâ ultimâ unctione non est perfectum Sacramentum. Aliud etiam est de cibo corporali, qui ob imperfectionem nutrit per partes; in hoc autem cibo tantum virtutis est sub unâ parte, ac sub omnibus. Hoc clarè tradit Sanctus Thomas quæst. 79. art. 7. ad tertium hæc verbis: *Nihil plus est virtutis in multis hostiis consecratis, quàm in unâ; eum sub omnibus, & sub unâ non sit nisi totus Christus: unde, inquit, nec si aliquis simul in unâ Misâ multas hostias consecratas sumat participabit majorem effectum Sacramenti.*

SECTIO SECUNDA.

An utraque species plus gratia conferat, quàm una.

I.
Affirmant
aliqui utri-
que speciem
plus gratia
conferre,
quàm unam.

PRIMA sententia affirmat utriusque speciei sumptionem majoris esse efficacis, & plus gratiæ conferre, quàm sumptionem alterius tantum: ita Halensis quartâ parte, quæstione II. membro secundo, articulo quarto, § tertio, Vasquez hic, disp. 215. cap. 2. Cardinalis de Lugo de Eucharistiâ, disp. duodecimâ, sect. tertîa, & alii nonnulli. Dicunt itaque prædicti Auctores, eum hoc Sacramentum institutum sit per modum convivii completi spiritualis, quemadmodum cibus & potus materialis diversas denotat refectiones, & differentes operantur effectus corporales, ita, inquit, sacrosancta Eucharistia instituta tanquam cibus & potus spiritualis, diversos etiam significat, & consequenter operatur effectus spirituales, animasque suscipientium alio ac alio modo reficit, ac diversam confert gratiam.

II.
Viravis spe-
cies sigilla-
tim sumpta
æqualem
conferri gra-
tiam.

Ut à certioribus incipiam, dicendum primò cum communi Theologorum sententiâ, si sigillatim accipiuntur species, & inter se comparantur, æqualem eas gratiam conferre: Quare si unus sumeret solas species panis, alius solas species vini cum æquali dispositione, uterque æqualem fructum & gratiam reciperet. Hoc probatur ex Concilio Tridentino sessione vigesimâ primâ, capite primo, ubi indiscriminatim docet laicis & clericis non conscientibus, ad salutem sufficere alterius speciei communionem: unde signum est Concilium existimasse cujusvis speciei sumptionem gratiam conferre, imò & æqualem gratiam, cum rationem prioris assertionis reddens dicat causam esse, quod singula species sub se contineant totum Christum omnium gratiarum fontem & largitorem.

III.
Tam panis
quàm vini
species eun-
dem confe-
runt effe-
ctum.

Secundò probatur: Licet enim quoad modum significandi videantur species vini conferre diversum effectum, nempe extinguere sitim spirituales, & species panis extinguere famem, illæ exhilarare, hæ confirmare cor, &c. in re tamen utraque species eundem effectum tribuunt, nam, ut inquit Sanctus Augustinus tractatu vigesimo quinto in Joannem: *In spiritualibus non est aliud fames quàm sitis, neque aliis bonis seu gratiis depellitur;* & probatur ex illis verbis Christi Matthæi quinto: *Beati qui esuriunt & sitiunt justitiam,* & ulterius hoc idem indicatur illis verbis Christi Joannis sexto, versu trigesimo quinto: *Qui ve-*

nit ad me, non esuriet, & qui credit in me non siet unquam. In quæ verba notat Sanctus Augustinus loco citato, idem esse venire ad Christum & credere in illum; fide enim vivâ ad Christum accedimus.

Cum ergo hic eodem actu & famem extinguiamus & sitim, quia idem sunt, idem quoad rem fiet in Sacramento Eucharistiæ. Ratio est, quia res, per quam & fames & sitis depellitur, roboratur, & exhilaratur cor, est gratia & charitas, cum ergo utraque species gratiæ & charitatis augmentum conferat, utraque & famem & sitim in re depellet, sicut si in rebus corporeis eadem res esset quam esuriremus & sitiremus, per illius positionem & fames expleteretur & sitis. unde addo, si post sumptam hostiam quis peccet mortaliter, aut etiam eam fictè, & sacrilegè sumpserit, si ante sumptionem calicis conteratur, recipiet per eam augmentum gratiæ.

IV.
Eodem actu
hic extinguitur &
fames &
sitis.

Dicendum secundo contra Vasquez disp. 215. capite secundo, utramque speciem per se loquendo non conferre plus gratiæ non solum diversæ sed nec ejusdem rationis, quàm confert una sola: dixi per se loquendo, quia si dispositio augetur post sumptam hostiam, tunc sumptio calicis plus gratiæ addet illi quæ collata est per sumptionem hostiæ: quod etiam dicendum de singulis particulis, quæ sigillatim post communionem, vel hostiæ, vel calicis sumuntur.

V.
Utraque
species per
se loquendo
non plus
gratia con-
fert, quàm
una sola.

Hanc conclusionem tenet Soto in quarto, distinctione duodecimâ, quæstione primâ, articulo duodecimo, Caëtanus, Rossensis, Canisius, Bellarminus libro quarto de Eucharistiâ, capite vigesimo tertio: Alanus libro primo de Eucharistiâ, capite trigesimo nono, & alii apud Suarez, disp. 63. cap. 6. qui eandem sententiam sequitur, tenet etiam Valentia, Coninck, Tannerus, & alii. Probatur primò ex Concilio Moguntino, ubi sic habetur: *Iam ne hoc quidem quisquam fidelis dubitare debet, illum sub unâ specie communicandi morem, æquè utilem ac efficacem esse ad salutem sumentium, quàm alterum de utraq.*

VI.
Probatur
primò ex
Concilio
Moguntino.

Secundò probatur: Nam non datur diversa gratia per unam speciem, ab eâ quæ datur per aliam, ut contendebant contrariæ sententiæ Auctores, cum, ut dictum est, quævis gratia collata per alteram speciem extinguat & sitim & famem spirituales, det jus ad auxilia actualia propria hujus Sacramenti, & consequenter quoad rem tribuat integram refectionem, quæ licet in corporibus fiat per diversa ob eorum limitationem; per cibum enim pellitur fames, per potum sitis, at hic eum relectio fiat per gratiam, charitatem & justitiam, ut diximus, quæ est res illa quam & esurimus & sitimus, completa & ad æquata relectio fit per unam speciem, præsertim cum causa, quæ hic producit gratiam, æquè sit sub unâ specie atque sub utraq, & consequenter cum sit summè efficax, conferet totum effectum quamprimum applicatur: nec ullum fundamentum habemus dicendi Christum limitasse hunc effectum: quod enim in ordine per diversas partiales ordinationes detur diversa gratia, est quia per singulas ordinationes destinantur suscipientes ad diversa munera in Ecclesiâ, ad quæ ritè obeunda diversa etiam gratia, seu auxilia requiruntur.

VII.
Una species
non dat di-
versam gra-
tiam ab
alia.

Objicies primò: Utrique speciei per se & sigillatim promissa est gratia; dicit enim Christus: *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet & ego in illo,* ergo plus confert utraque,

VIII.
Dices: Utri-
que speciei
sigillatim
promissa
est gratia.

Resp. Promitti gratiam toti huic Sacramento, & singulis eius speciebus.

utraque, quam una. Negatur tamen consequentia: promittitur itaque gratia huic Sacramento toti, & singulis eius speciebus, ac proinde impletur hæc promissio in quovis dignè sumente, sive totumumat, sive sub unâ tantum specie; in re enim per unam tantum speciem confertur effectus utriusque, cum sit idem ut ostendimus, esto quoad modum significandi species panis significant confortationem & robur mentis, species autem vini exhilarationem, sicque in re singulæ species sunt integrum convivium, & satiant fulcipientem, famem ejus & sitim spirituales depellunt, &c. non tamen ita explicitè, & quoad signum externum. Sicut, ut docet Sanctus Cyprianus libro quarto, Epistola septimâ expressius & perfectiùs significatur per trinam mersionem, quam per unam effectus Baptismi, & tamen non datur plus gratiæ in uno Baptismo, quam in alio; Sacramenta enim licet conferant gratiam, quam significant, non tamen plus gratiæ conferunt quando clariùs & expressius illam significant.

IX. Dices: illud solum in collatione gratiæ spectandum, quod ponitur ex vi verborum, non quod per concomitantiam.

Objicies secundò: Sub speciebus panis ex vi verborum & per se, solum ponitur corpus, & sub speciebus vini sanguis, sed in collatione gratiæ spectandum est illud solum quod ponitur ex vi verborum, non illud quod ponitur per concomitantiam, alioqui una species sumpta plus gratiæ conferret quam utraque in triduo, cum sub neutrà tunc fuisset ullo modo anima.

X. Resp. Ad effectum hujus Sacramenti parum referre quid ex vi verborum ponatur, quid per concomitantiam.

Respondetur, hoc totum, ut dictum est, pendere ab institutione Christi; neque enim naturali quadam necessitate putandum, Christum in hoc Sacramento conferre gratiam, sicut nec morbos dum viveret curabat, alioqui hoc Sacramentum, vel tactum gratiam conferret. Parum ergo refert quid ibi sit per concomitantiam, quid vi verborum; intuitu enim Christi ibi præsentis datur gratia, & præsertim intuitu suppositi divini.

Quid autem in triduo futurum fuisset ignoramus; cum enim casus nunquam esset dandus, non videtur Christus pro eo tempore quidquam instituisse. Suarez disp. 63. sect. 6. putat probabile, si datus fuisset casus, fore ut Deus minus gratiæ tunc per Sacramentum conferret sub unâ specie quam sub utràque, imo minus tunc sub utràque, quam nunc sub unâ, quod probabiliter deduci potest ex Concilio Tridentino; rationem enim, cur unam speciem sumenti nulla gratia desit magis quam sumenti utramque, reddit, quod totus Christus contineatur sub utràque, sed in triduo non contineretur totus sub utràque, ergo. Si tamen ratione suppositi divini, quod tunc esset sub utràque specie, dicere quis vellet conferri æqualem semper gratiam, non improbabilius discurreret: sed, ut dixi, sicut ipsa institutio Sacramenti, ita collatio singulorum effectuum pro omni statu pendet ex liberâ illius voluntate.

XI. Quid circa collationem gratiæ per Sacramentum fuisset in triduo.

Quoad tempus quo confertur gratia, quando quis communicat sub utràque specie, idem dicendum quod diximus sectione præcedente de sumptione plurium hostiarum, nempe conferri gratiam statim sumptâ hostiâ, vel minimâ aliquâ hostiæ particulâ. Nec propterea Sacramentum sub speciebus vini privatur suo effectû, quia non constituit in his circumstantiis Sacramentum distinctum à priori. Quod verò Clemens sextus Regi Galliæ Anno millesimo trecentesimo quadragesimo primo concesserit usum calicis ad gratiæ augmentum, ut in bullâ dicitur, vel intelligitur augmentum hoc ex opere operantis ratione actuum devotionis, quorum occasio datur per communionem sub utràque specie, vel etiam ex opere operato ratione melioris dispositionis, ut supra dictum est.

XII. Quando itaque sub utràque specie communicat, recipiat gratiam.

